

SLÄKTEN TULLANDER

Förord.

Rysslands nya, praktfulla och snabbt växande huvudstad, S:t Petersburg, hade under 1700- och 1800- talet stor dragningskraft på många människor i länder kring Östersjön, som såg en möjlighet att där bygga upp en bättre framtid för sig och sin familj. Också vår släkts stamfar, Jöns Olsson Tullander, drogs med i denna ström av utlänningar. S:t Petersburgs internationella miljö har genom giftermål satt sina tydliga spår på släkten Tullander, som uppvisar anor från Sverige, Danmark, Tyskland och Holland.

Visst har vi hört berättas en och annan historia från den tiden, men vad vet vi egentligen om våra "rötter" såhär något hundratal år senare? Redan våra far- och morföräldrars generation är delvis historia och vi har svårt att placera personer och händelser i sitt rätta sammanhang, när vi hör talas om dem. Det finns också en risk att vissa händelser med tiden ändrar karaktär och lever kvar som någon slags skröna i familjetraditionen. Det känns därför angeläget att ta reda på allt som finns dokumenterat om vår släkt och att sätta på pränt sådant vi själva ännu har i friskt minne.

På 1970- talet hade jag tillfälle att ägna viss tid åt släktforskning i såväl svenska som danska arkiv och samlade in ett ganska omfattande material rörande vår släkts äldre anor. Därefter har ytterligare material tillkommit. Problemet med släktforskning är, att det är svårt att begränsa sig och att man aldrig blir färdig med arbetet. Det finns alltid möjligheter att gå vidare, att få fram flera detaljer och framför allt att kontrollera uppgifterna.

Källor.

Det svenska materialet baseras i allt väsentligt på anteckningar i kyrkböcker och på korrespondens med berörda pastorsämbeten. I något fall har även mantalsuppgifter och bouppteckningar kommit till användning. Handskrifter kan vara svårtolkade, i synnerhet då man förut skrev med tysk stil och gammalstavning. Prästerna använde dessutom egna förkortningar och stavade person- och ortnamn som de själva tyckte. I samband med flyttning eller vid omskrivning av kyrkböcker uppkom felskrivningar och omkastning av data. Där så varit möjligt har därför väsentliga data kontrollerats med primärkällor, såsom födelse-, döds-, vigsel- och flyttningsböcker.

Från 1800- och 1900- talet finns bevarade en del brev, betyg, intyg, köpeavtal och liknande handlingar samt några personliga minnesanteckningar. De flesta är skrivna på ryska eller tyska, men det förekommer också franska, engelska, holländska och rumänska.

Med ledning av insamlade data, minnesanteckningar av farbror Costja och min fars berättelser har det varit möjligt att ställa samman en något fylligare levnadsbeskrivning över släktens centralfigur, Jöns Olsson Tullander.

Huvuddelen av uppgifterna om våra danska anor har jag funnit i danska riksarkivet och Maribo amts arkiv. De viktigaste källorna är två böcker: Th. Hauch-Fausbøll, Patriciske slaegter IV, Köpenhamn 1919 och Poul Bredo Grandjean, Familien Glahns slaegtebog, Köpenhamn 1907.

Uppgifterna om släkten Jordan har förtecknats av farbror Wolly och om släkten Fischer av Georg Fischer. Vissa data har inhämtats från Nationalencyklopedin.

Presentationssätt.

Tyngdpunkten i det insamlade materialet ligger på tiden före 1900. Det presenteras dels i form av en antavla, dels som en krönika över släkter som omnämns i antavlan. Jag har valt att sätta min föräldrageneration som bas i antavlan (s k proband). Därigenom blir hela detta material relevant för samtliga tre nu levande Tullander-grenar (Wolly, Costja och Alexander).

Antavla. Varje generation betecknas med en romersk siffra. Ju äldre ana desto högre siffra. Inom varje generation har personerna arabiska siffror (udda för män, jämna för kvinnor). Antalet anor fördubblas för varje generation. Genom att kombinera de båda sifferslagen får varje ana (person) en personlig kod (t ex V:5). Denna kod används sedan genomgående i den följande krönikan. Koden föregås av bokstaven T, som syftar på antavlans huvudsläkt Tullander. Ingifta släkter är markerade i antavlan.

Krönika. En kortfattad presentation av släktens anor i rakt nedstigande led med kod, data och övrig information som samlats in. Ingifta släkter har markerats och presenteras senare på motsvarande sätt under eget uppslag.

Min föräldrageneration liksom dess ingifta släkter redovisas i separata tabeller med korta krönikor. Senare generationer redovisas endast i tabellform och baseras helt på uppgifter som meddelats mig. Där kan alltså finnas fel och ofullständigheter, som jag är tacksam att få reda på.

Med utgångspunkt från detta material är det möjligt för var och en i vår släkt att konstruera en egen antavla. Man sätter sig själv som proband i antavlans botten och fyller på med tidigare generationer.

Ekerö i augusti 2002.

Viktor Tullander